

Till Vänersborgs kommun

Yttrande över FÖP Brålanda

Naturskyddsföreningen Vänersborg har getts tillfälle att yttra sig över förslaget till fördjupad översiktsplan för Brålanda tätort.

Föreningen stödjer kommunens målbild. Det är dock viktigt att kommunen verkligen når sina ambitioner utöver den rena exploateringen av ny mark för bebyggelse.

Föreningen sammanfattar sina synpunkter och förslag i följande sju punkter:

- Minimera hårdgjorda ytor inom exploateringsmark och maximera tillvaratagande och naturlig rening av dagvatten.
- Främja stadsodling på olika innovativa sätt som utvecklas värden över.
- Solenergi och annan förnybar energi ska produceras i samband med byggnader och anläggningar som uppförs.
- Plantera vegetation i så stor utsträckning som det är möjligt samt skapa sammanhängande gröna korridorer i samband med exploatering för bostäder, verksamheter eller vägar såsom ny ringled.
- De oaser och korridorer som idag finns måste bevaras och om möjligt utvecklas och utökas. Vi tänker särskilt på Centrumparken (som har stor potential), Frändeforsåns strandskyddsområde, Törnrosdalen samt Elljus- och skolskogsområdet. Detta gäller även inom områden som ej berörs av FÖPs föreslagna förändringar.
- Dessutom bör, så som kommunen börjat i centralorten, delar av gräsytona i ökande omfattning lämnas oklippta för att istället skötas så att den biologiska mångfalden främjas.
- Möjligheterna att spara jordbruksmark genom att förtäta orten (under iakttagande av våra punkter ovan) bör utvärderas mer liksom byggnation på omgivande landsbygd där lämplig mark finns. Vi är oroade över att vägreservatet T2 och de ytor som utlagts öster därom, U10 tillsammans med detaljplanelagda B1 och B2, tar för mycket jordbruksmark i anspråk. U10 rymmer dessutom osäkerheter om grundvatten, kraftledning med mera.

Enligt naturskyddsföreningen är det angeläget att de konkreta åtgärderna enligt våra punkter ovan skrivs in i FÖP:en för Brålanda tätort. FÖP bör tydligt trycka på att förutsättningar och styrmedel tillskapas i detaljplaneringen för detta.

Föreningens sammanfattning av planen

Den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Brålanda är efter antagandet en del av kommunens översiktsplan (ÖP) från 2017. Den utgör en samlad vägledning för mark- och vattenanvändning inom planområdet. FÖP ska ses som förtydligande av och komplement till ÖP2017. Planen innehåller ett huvuddokument med rekommendationer, rekommendationskarta samt underlagsrapporten Utredningsdel och konsekvensbeskrivning – FÖP Brålanda. Som underlag finns även en översiktlig trafik- och infrastrukturutredning som togs fram i samband med planarbetet.

Ett förslag på målbild för Brålanda med fyra strategiska satsningsområden har tagits fram. Satsningsområdena innebär att på olika sätt skapa förutsättningar för ett attraktivt och hållbart stationssamhälle, värna om landskapet och stärka förutsättningarna för näringslivet. Utvecklingsinriktningskartan förtydligar målbilden.

- Utveckla stationssamhället Brålanda: Stationssamhället, hållbara bostäder och levande centrum.
- Hållbar infrastruktur: Hållbart resande, sammankoppling, tillgänglighet och stora infrastrukturprojekt.
- Stärka näringsliv och föreningsliv: Främja näringsutveckling, de gröna näringarna, föreningsliv och engagemang.
- Utveckla blågrön infrastruktur och värna om landskap: Stärka ekosystemtjänster, strategiska grönytor för många funktioner och jordbrukslandskapet.

Målbilden innebär en hållbar tätort baserad på tågstation kombinerad med god tillgänglighet såväl till, från och inom orten. Nya bostäder i närheten av tågstationen och förtätning i centrala Brålanda prioriteras. Kvaliteter och förutsättningar stärks hos Nuntorp och Gröna klustret, lokalproducerad mat, jordbruks- och livsmedelsindustri samt produktion av biogas.

Värdefulla naturområden som ligger nära tätorten ska bevaras och utvecklas liksom sammanhängande nätverk av parker och gröna miljöer i orten (blågrön infrastruktur). Detta stärker ekosystemtjänster, tätortsnära naturupplevelser och möjlighet till dagvattenlösningar. Frändeforsån och dess omgivande landskap ska tas tillvara och tillgängliggöras som ett nytt rekreativt område samtidigt som naturvärdena där stärks och utvecklas. Planen pekar ut flera grönområden som har extra stor potential att utvecklas för olika ändamål såsom till exempel odling, hälsofrämjande aktiviteter, dagvattenhantering, mötesplats, parkaktiviteter och naturvård i kombination.

Enligt underlagsmaterialet finns inom FÖP-området inget område utpekad med biotopskydd. Frändeforsån med dess närområde är i ÖP 2017 utpekad som värdefullt naturområde, N4. Naturvårdsunderlaget indikerar förutsättningar för skyddade arter. Fynd av bland annat olika fladdermusarter finns i området kring Brålanda kyrka samt liten vattensalamander och vanlig groda i anslutning till Esslingetorp i sydväst.

Planen betonar vikten av att värna om betydelsefull jordbruksmark med sina många kvaliteter för matförsörjning, djur- och växter. Enligt underlagsmaterialet är jordbruksmarken den största frågan att bedöma konsekvenserna utav för utveckling av Brålanda. När delar av Brålanda behöver växa även på jordbruksmark kommer lösningar att sökas för att så stor del som möjligt av kvarvarande jordbruksmark ska kunna fortsätta användas för jordbruksändamål. I planen ges också exempel på sätt att kompensera för de negativa effekterna för jordbruksmark med mera av en utbyggnad.

I underlagsrapporten har redovisats att sammanfattningsvis jordbruksmark av en storleksordning om cirka 22 hektar tas i anspråk vid full exploatering.

För Naturskyddsföreningen Vänersborg, enligt uppdrag

Göran Carlsson

